

ಮುನ್ಪಾರ ವಿಶೇಷ

ಮನುಷ್ಯನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಬಸಜ್ಞನ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯಗಳು ಕಥೆಯನ್ನು ಗಡ್ಡಿಗೋಲಿಸಲು ಯಾವುದ್ದಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದೆ. ಒಂಟಿಕಾಲಿನ ಕಾಗಿ; ಬಸಜ್ಞನ ಬದುಕಿನ ರೀತಿ; ಆಸ್ತಿ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹುಡುಗಿಯ ಕೊಲೆ, ಎಲ್ಲಕೂ ಸ್ಥಾನವು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕೂತಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮನುಷ್ಯನ ಕ್ಷಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂದಿನ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತು ವೈವಿಧ್ಯ ಕಂಡ ಕಥೆಗಾರನಿಗೆ ಸಾಂಪನ್ಮೂಲಿಕ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಜೀವನಕ್ರಮ ಮಟ್ಟಿರುವ ಮಾತ್ರ ಕಥೆ ಜೀವಂತವಾಗಬಹುದು.

ವಲಸೆ ಮತ್ತು ಸಂಕರಗಳ ಕುರಿತು ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾಚೀನಿಸಿದೆ. ಪರಂಪರೆಯ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ‘ಬಂಡಾಯ’ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಚೌಕಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದು ಕಿಡಿದೆ. ಅಂದಿನ ಸ್ವಜನಶೀಲ ಬರಹಗಳು ಹಲವು ಬಾರಿ ತಾತ್ತ್ವಿಕತೆಗಳ ಭಾರದಿಂದ ಸೇರಿದ್ದು ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿ. ದಲಿತ ಬರಹಗಳು ದೇಸಿ ಬದುಕಿನ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವಮಾನಗಳ ಪ್ರೋಗೆಜನ್ನು ಅನಾವರಣ ಮಾಡಲು ತನ್ನದೇ ನುಡಿಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ತೊಂಬತ್ತರ ದಶಕ ತಿಳಿದ ಏರಡೂ ಮಾರ್ಗಾರ್ಥಿಂದ ಮುರಿದಿದ್ದು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕುರಿತು ಜಚ್ಚೆ ಬೆಳ್ಳಸಲು ಅವಕಾಶಗೀತಿದೆ. ಜಾತಿ ಬಗೆಗಿನ ಗ್ರಿಹಿಕೆಗಳು ಬಂಡಾಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ಗೊಂದಲದಂತೆ ಕಂಡಿದೆ. ಹೋಸಬಿರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ವಲಸೆ’ ಮತ್ತು ‘ಸಂಕರ’ಗಳ ಬೆನ್ನುಲ್ಲಿ ಜಾತಿಸಂಘರ್ಷಗಳು, ಪರಿವರ್ತಿತ ಗ್ರಾಮ, ಮನುಷ್ಯರೇ ಕೇಂದ್ರವಾಗುತ್ತಿರುವ ರಿತಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇಂಥು ಕಡೆ ಭಾರತವಾದ ತಾತ್ತ್ವಿಕತೆಗೆಲೀಂದ ಕಥೆಗಳು ರೂಪೀಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೂ ಆದೀಳು.

ಈಗ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಕಥೆಗಾರರು ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ನಗರಗಳ ನಡುವೆ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಲ್ಯದ ಅನುಭವ, ಕಂಡ ಗ್ರಾಮ ಹಾಗೂ ಬರೆಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ವಸ್ತುವೈದಿಕಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಜಚ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನಾಂಡಕ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಇವರ ಬಾಲ್ಯದ ಅನುಭವಗಳು ಪರಂಪರೆಯ ಕಥನದಲ್ಲಿ ಕಂಡಪ್ಪು ಗಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಬಂದಿಯೆಯೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಅವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಉತ್ತರ ಕನಾಂಡಕ ಭಾಗದಿಂದ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಾಂಘಿಕ ಅಗಾಗೇ ಬಾಲ್ಯದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಬಿರುವುದು; ಹೋಸ ಲೋಕವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಜೀರೆಯವರಿಗೆ ದಕ್ಕಿದೇ ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಇವರ ಬೆಸ್ಸಿಗಿದೆ, ಅದೆಂದರೆ ವಚನ ಮತ್ತು ತತ್ವಪರಂಪರೆಗಳು. ಕೆಲವರು ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರುವ ಸದ್ಯದ ಬದುಕಿಗೆ ತಾಕಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಂಪಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಎರಡೂ ತಲೆಮಾರುಗಳು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲದ ಲೋಕವನ್ನು ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತರುವಲ್ಲಿ. ಇದರ ನಡುವೆಯೂ ಮುದಿರಾಜೆ ಬಾಣದ್ದೇ, ನಾಗರಾಜ ಕೋರಿ, ಶರಣಿಸವ ಗುಡದಿನ್ನಿ, ಅಮರೇಶ ಗಿಂಡಿವಾರ, ಗುನ್ನಾಪುರ, ಸಿದ್ದು ಸತ್ಯಾಂ, ಕಡೆಲ ಹುಮನಾಬಾದ ಮುಂತಾದವರ ಕೆಲ ಕಥೆಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು, ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಳಿಸುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿವೂ ನಾಕಪ್ಪು ಮುಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ, ‘ರಚನ್’ಯಲ್ಲಿ ಅಮರೇಶ ನುಗಡೊಣಿಯವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೊರಬಂದಿರುವುದು. ಕಥೆಯ ಒಟ್ಟು ರಚನೆಗೆ ನುಗಡೊಣಿ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಿಚಿಸಿದ್ದ ಶಕ್ತಿಯೇ. ಹೋಸಬಿರ ಇದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪಗಳಿವೆ. ನುಗಡೊಣಿ ನಂತರ ಬಿಂದ ಅದೇ ಭಾಗದ ಕೆಲ ಕಥೆಗಾರರು ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿಯಿದೇ ಹೋದರು. ಆದರೆ, ಮೇಲೆ ಹೆಸರಿಸಿದ ಕಥೆಗಾರರು ಕಂಡ ಅನುಭವ ಜಗತ್ತನ್ನು, ತಮಗೆ ದಕ್ಕಿದ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಕಟ್ಟಿತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಡುವಿದೆ ಬಾಲ್ಯದ ಅನುಭಗಳಿವೆ; ಇದಕ್ಕೊಂಡು ದರ್ಶನದ ಸ್ವರ್ಚಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಮಾಗಬೇಕಪ್ಪೇ. ಈ ನೆಲದ ‘ಕಾಡುಬದುಕಿಗೆ’ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಅನುಮಾನದ ಪಿಠಾಚಿಗಳನ್ನು ಇವರ ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲರು.

ಅಮರೇಶ ಗಿಂಡಿವಾರಹೆಣ್ಣಿಬಾಗತ್ತನ್ನು ಕಂಡಿರುವಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಗಂಡಿನ ಬರಮತನದ ಕ್ರಾರತೆಯನ್ನು ಕಥನಲೋಕಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ‘ಸಣ್ಣ ಸಂಗಿಗಳನ್ನು ಕಥೆಗಳ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕಾಡುವ ಸಾಂದೃತೆಯನ್ನು ತರಲಾರು. ತಮಗೆ ದಕ್ಕಿರುವ ಹೋಸ ಬಗೆಯ ಬದುಕಿನ ನೋಟಗಳನ್ನು ತಾವಾಗಿಯೇ ಅಂತ್ಯಗೋಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ವೈಕಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು